

02. Kırgızlara Türkiye Türkçesi Öğretiminde C1 Seviyesindeki Öğrencilerin Konuşma Becerisi Performans Düzeylerinin Saptanması

Sibel BARCIN¹

APA: Barcın, S. (2023). Kırgızlara Türkiye Türkçesi Öğretiminde C1 Seviyesindeki Öğrencilerin Konuşma Becerisi Performans Düzeylerinin Saptanması. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (Ö12), 15-22. DOI: 10.29000/rumelide.1330369.

Öz

Dil öğretiminde okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerilerinin rolü büyüktür. Bu araştırmada C1 seviyesinde Türkiye Türkçesi öğrenmekte olan Kırgız öğrencilerin konuşma becerisi performans düzeylerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde C1 seviyesinde Türkiye Türkçesi öğrenmekte olan 26 öğrenci katılmıştır. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Bu çerçevede öğrencilere günlük hayatta sıklıkla karşılaşabilecekleri birer soru sorulmuştur. Konuşma için konu belirlerken hangi amaçla konuşulacağına önem verilmiştir. Öğrencilerin performans düzeylerini daha güvenilir şekilde ölçülmesi için dereceli puanlama anahtarından faydalanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde telaffuz ve vurgu dikkate alınmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular değerlendirildiğinde öğrencilerin Türkiye Türkçesini genel olarak doğru seslendirebildikleri tespit edilmiştir. Bir diğer bulguya göre bazı öğrencilerin konuşmalarında ana dillerini yansıttıkları görülmüştür. Bu doğrultuda öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmek üzere etkinliklerin hazırlanması önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: Kırgızlara Türkiye Türkçesi öğretimi, konuşma becerisi, telaffuz, vurgu

Determining the Speaking Skill Performance Levels of C1 Level Students in Teaching Turkish as a Foreign Language to Kyrgyz Speakers

Abstract

Reading, listening, speaking, and writing skills play a significant role in language instruction. This research aims to determine the speaking skill performance levels of Kyrgyz students learning Turkish as a foreign language at the C1 level. The study involved 26 students studying Turkish as a foreign language at the C1 level at Kyrgyzstan-Turkey Manas University. The research design used was descriptive survey. Within this framework, students were asked questions related to daily life situations that they may frequently encounter. Special attention was given to the purpose of the speech while determining the topics for speaking. A grading rubric was utilized to assess the students' performance levels more reliably. Pronunciation and intonation were considered during the data analysis. The findings of the research indicated that the students were generally able to pronounce Turkish correctly. Another finding revealed that some students reflected their native language in their speech. In light of these findings, it is recommended to prepare activities to enhance students' speaking skills.

Keywords: Teaching Turkish to Kyrgyz students, speaking skill, pronunciation, intonation

¹ Dr., Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Dil Hazırlık Bölümü (Bişkek, Kırgızistan), sibel.barcin@manas.edu.kg, ORCID ID: 0000-0002-7617-2699 [Araştırma makalesi, Makale kayıt tarihi: 13.05.2023-kabul tarihi: 20.07.2023; DOI: 10.29000/rumelide.1330369]

1. Giriş

Dil öğretimi, yaşamdan örneklerle gelişen bir süreçtir. Eskiden beri insanlar her şeyi anlamlandırmaya çalışmaktadır. Bunun temelinde hayatta kalıp yaşamı devam ettirme arzusu vardır. Bu çerçevede dil, bireyin toplum içinde yer almasının yanında temel ihtiyaçlarını dile getirmesine yardımcı olmaktadır. Dil öğretiminde dört temel beceriyi eşit bir şekilde ele almak amaçlanmaktadır. Bu kapsamda anlama becerileri okuma ve dinleme becerisi; anlatma becerileri konuşma ve yazma becerisi olarak sınıflandırılmaktadır. İşcan ve Karagöz (2016: 1265) konuşmayı “bir iletişim ve aktarma aracı” olarak tanımlar. Sallabaş (2012: 2200) ise konuşmayı, insanın hayatı boyunca edindiği bilgi, görüş, izlenim ve düşüncelerini karşısındakilere sözlü olarak aktarması” şeklinde açıklar. Kurudayıoğlu’na göre (2019: 736) bireyler, konuşma becerileri vasıtasıyla toplum içinde iletişim kurabilmektedir. Boylu ve Çangal (2015: 350) da konuşma becerisini kişinin özel hayatına yön vermekle birlikte bireylerin sosyalleşmesine ve toplum içinde yer edinmesine imkân sağladığını ifade eder. Özdemir ise konuşma becerisine farklı bir açıdan bakarak (2013: 39) bu becerinin başarılı bir şekilde öğrenilebilmesi için iyi bir dinleyici olmak gerektiğini belirtir. Buna ek olarak Taşköprü (2017: 9) konuşmayı hedef dilin iletişimsel boyutunu oluşturan becerilerden biri olarak ele alır.

Dil öğretiminde okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerileri birbirini tamamlamaktadır. Alanyazın incelendiğinde bu becerilerin birbiriyle ilişkisini ifade eden çalışmalara ulaşılmıştır. Keser (2018: 29) araştırmasında konuşma ile dinleme arasındaki ilişkiyi ifade ederken Aslan ve Yaylı (2019: 4) ise araştırmasında konuşma ve yazma arasındaki ilişkiden bahseder.

Duyguların, düşüncelerin ve hislerin sözel yolla ifade edilmesi konuşma becerisine dayanmaktadır. Konuşmanın temeli ise sesleri tanımaktan geçmektedir. Konuşma becerisinin geliştirilmesinde etkinliklerden de yararlanmak gerektiği çeşitli araştırmalarda (Arslan ve Gürsoy, 2008; Göçer, 2015; Özmen, Güven ve Dürer, 2017; Tanju, 2019; Uçak ve Gökçü 2015) ortaya koyulmuştur. Bununla beraber Günaydın (2021: 533), öğrencinin konuşma becerisinin geliştirilmesinde ve kendisini daha güvende hissetmesinde eğitim ortamlarının önemli rol oynadığını belirtir.

Konuşma sürecinde telaffuz, jest, mimik ve vurgulamının oldukça önemli olduğu bazı araştırmalarda (Güneş, 2014; Yazıcı, 2018) belirtilmiştir. Buna ek olarak İlgün (2015: 34), telaffuz öğretiminde öğrencilerin dikkatlerini çekebilmek için oyun kaynaklı uygulamalara yer verilmesinin önemi üzerinde durur.

Konuşma becerisi sosyalleşmenin bir aracıdır. İçerisinde nezaketi de barındırır. Nezaket sözcüğüne derinden bakıldığında entelektüel bir tavır içinde barındırır. Konuşma becerisinin öğretiminde nezaket içeren kelime kalıpları üzerinde özellikle durulması gerekmektedir.

Yukarıdaki bilgilerden hareketle bu çalışmada, Türkiye Türkçesi öğrenen C1 seviyesindeki Kırgız öğrencilerin konuşma becerilerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın Kırgızlara Türkiye Türkçesi öğretiminde konuşma becerisinin öğretimi üzerine yapılan çalışmalara faydalı olacağı düşünülmektedir.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, C1 seviyesindeki Kırgız öğrencilerin konuşma becerisinde hangi hataları yaptığını çeşitli başlıklar altında ele alan nitel bir araştırmadır. Bu çerçevede araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2018: 289) “nasıl ve niçin sorularını temel alan, araştırmacının kontrol edemediği bir olgu ya da olayı derinliğine incelemesine olanak veren araştırma yöntemi” şeklinde durum çalışmasını tanımlar.

2.2. Verilerin Toplanması

Araştırmanın birinci aşamasında her öğrenciye günlük hayatta sıklıkla karşılaşabilecekleri birer soru sorulmuştur. Konuşma için konu belirlerken hangi amaçla konuşulacağına önem verilmiştir. Öğrencinin cevap verebilmesi için birkaç dakika beklenmiştir. Veriler, öğrencilerin sorulara cevap vermeleri sonucunda elde edilmiş ve konuşma esnasında yazılı olarak not edilmiştir. Araştırma için toplanan veriler kolaylıkla çözümlenebilmesi için daha sonra Word formatında kaydedilmiş ve alt başlıklar hâlinde sınıflandırılmıştır. Öğrencilerin konuşmalarını değerlendirmek için dereceli puanlama anahtarından da yararlanılmıştır.

2.3. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu bünyesinde 2022-2023 öğretim yılında öğrenim görmekte olan 26 Kırgız öğrenci oluşturmaktadır.

Öğrenci	Cinsiyet	Yaş	Bölüm
Ö1	Kadın	18	Resim
Ö2	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö3	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö4	Kadın	19	Din Bilimleri
Ö5	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö6	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö7	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö8	Erkek	18	Din Bilimleri
Ö9	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö10	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö11	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö12	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö13	Erkek	18	Din Bilimleri
Ö14	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö15	Kadın	19	Din Bilimleri
Ö16	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö17	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö18	Kadın	18	Din Bilimleri

Ö19	Kadın	18	Resim
Ö20	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö21	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö22	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö23	Erkek	18	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
Ö24	Kadın	18	Din Bilimleri
Ö25	Erkek	18	Sahne Sanatları
Ö26	Erkek	18	Grafik

Tablo 1 incelendiğinde, çalışmaya katılan öğrencilerin 20'si kadın, 6'sı erkektir. Öğrencilerin yaş aralığı 18-19 olarak tespit edilmiştir. Bunun yanında 21 öğrencinin bölümü din bilimleri, 2 öğrencinin bölümü resim, 1 öğrencinin bölümü beden eğitimi ve spor öğretmenliği, 1 öğrencinin bölümü sahne sanatları ve 1 öğrencinin bölümü grafik olarak belirlenmiştir.

Öğrencilere aşağıdaki gibi sorular sorulmuştur:

Siz geleneksel sanatların teknoloji ile ilişkisi hakkında neler düşünüyorsunuz? Size göre teknoloji ne şekilde kullanılırsa geleneksel sanatların yaşatılmasına yardımcı olabilir?

3. Bulgular ve Yorum

Türkiye Türkçesi öğrenmekte olan C1 seviyesindeki Kırgız öğrencilerin konuşma becerisine yönelik performans düzeylerinin belirlenmesi planlanan bu araştırmanın bulguları başlıklar hâlinde sunulmuştur.

3.1. /h/ Sesinin Yanlış Telaffuz Edilmesi

İki arkadaş arasında *haset* olmamalı. (Ö1)

Hayır, bilmiyorum. (Ö7)

Bir *haftada* yirmi metin ezberleniyor. (Ö9)

Ünlü insanların *hayatını* göstermek istiyorum. (Ö22)

Yukarıdaki bilgilerden hareketle dört öğrenci /h/ sesini Kırgız Türkçesindeki gibi seslendirerek olumsuz aktarım yapmıştır. Hedef dili konuşma becerisi kapsamında öğrencilerin ağız yapısının konuşma becerisini etkilediği görülmektedir.

3.2. /k/ Sesinin Yanlış Telaffuz Edilmesi

Olaylara *bakış* açımızı değiştirir. (Ö19)

Zekâ; insanın akıl yürütme, düşünme ve *sonuç çıkarma* yeteneğidir. (Ö4)

Yukarıdaki bilgi çerçevesinde iki öğrenci /k/ sesini Kırgız Türkçesindeki gibi seslendirerek olumsuz aktarım yapmıştır. Bu çerçevede öğrenciler /h/ sesinin telaffuzu gibi kalın ses çıkarmışlardır.

3.3. Vurguda Görülen Hatalar

Kendimi *arıyorum*. (Ö2)

Kötü bir şey söyleyebilirim. (Ö8)

Yukarıdaki bilgiler incelendiğinde cümlede anlamı belirleyen vurguda iki öğrencinin /a/ ve /ö/ sesini uzattığı gözlenmiştir. Bunun sebebi olarak Kırgız Türkçesinde uzun ünlülerin yer alması gösterilebilir.

3.4. “çok” Kelimesi ile Çokluk Ekinin Bir Arada Yer Almasından Kaynaklanan Hatalar

Onlar *çok şeylere* sahip olsalar bile insanları yok edemezler. (Ö13)

Şehirde *çok sokak hayvanları* görüyoruz. (Ö16)

Çok insanlar istemedikleri şeyi yaparlar. (Ö18)

Dünyada sokak hayvanlarını tanıyan *çok kuruluşlar* var. (Ö22)

Yukarıdaki cümlelere bakıldığında öğrencilerin “çok” sözcüğünden sonra gelen isme çokluk eki getirerek hata yaptıkları görülmektedir. Bu kapsamda bu hatanın temel düzeyden beri sıkça yapıldığı söylenebilir. Bununla birlikte ilgili dil yapısını hatalı kullanmayan öğrenciler de vardır. Örnek olarak bir öğrencinin konuşmasından alınan şu cümle gösterilebilir: Ö7 “*Çok insan* tarafından sevilerek izleniyor.”

3.5. İlgî Ekinin Kırgız Türkçesi Etkisiyle Yazılmaması

Ben için sporda başarılı olmak çok zor. (Ö10)

Yukarıdaki cümlede bir öğrenci ilgî ekini eklememiştir. Bu hata genellikle A1 düzeyinde ortaya çıkmaktadır.

3.6. “da/de” Bağlacının Kullanımında Görülen Hatalar

Bazen iyiyim, bazen *da* kötüyüm. (Ö24)

Yukarıdaki cümleden hareketle bir öğrencinin da bağlacının kullanımında büyük ünlü uyumuna uymadığı görülmüştür. Kırgız Türkçesinde “da” bağlacının “de” şekli yoktur. Bu yüzden öğrenci olumsuz aktarım yaparak temel ünlü uyumuna uymamıştır.

3.7. Uzaklaşma Hâli Ekinin Yanlış Yerde Kullanılması

Böyle yapan *insanlardan* bazı insanlar sormuşlar. (Ö8)

Yukarıdaki cümlede de görüldüğü gibi bir öğrenci Kırgız Türkçesinin etkisiyle yönelme hâli ekinin yerine uzaklaşma hâli ekini kullanmıştır.

3.8. “bu” İşaret Sıfatının Kullanımında Görülen Hatalar

Sevgi *bu*, bir kimseye veya bir eşyaya karşı duyduğumuz bağlılıktır. (Ö1)

Yukarıdaki cümleye göre bir öğrenci Rusçanın Kırgız Türkçesine etkisiyle “bu” işaret sıfatını gereksiz yere konuşmasında kullanmıştır. Bu yanlış kullanım konuşmayı olumsuz etkilemektedir. Hedef kitle arasında “bu” işaret sıfatının gereksiz yere kullanılması çok yaygındır.

Yukarıdaki hatalı cümlelerin yanında öğrencilerin konuşmalarında günlük hayatta sıklıkla karşılaştıkları cümlelere ve atasözlerine yer verdikleri görülmüştür. Örnek olarak konuşma esnasında geçen cümlelerden bazıları şöyledir:

Gülü seven dikenine katlanır. Biz insanı olduğu gibi sevmeliyiz. Onu değiştirmeye çalışmamalıyız. Çünkü insan değiştirilmez. (Ö12)

Bir elin nesi var, iki elin sesi var. Bu atasözü ilk öğrendiğim atasözüydü. Bu atasözünü okuduğum anda anlamıştım. Türkçedeki bütün atasözleri bizim ana dilimizde de varmış. (Ö6)

Türkçe sayesinde yurttaki Türk arkadaşlarımla konuşmaya başladım. Belirli saatlerde Kırgızca, belirli saatlerde Türkçe konuşmaya karar verdik. (Ö4)

Bu bilgiler çerçevesinde çalışmaya katılan öğrencilerin konuşmalarında öğrendikleri kelime ve kalıp ifadeleri kullandıkları söylenebilir.

4. Sonuç ve Öneriler

Dil öğretiminde kazanılması amaçlanan dört temel beceriden biri konuşma becerisidir. Öğretici, öğrencilere hedef dili niçin öğrenmek istediklerine yönelik kılavuzluk etmektedir. Öğrenci pek çok sebepten dili öğrenmek isteyebilir. Bu kapsamda hedef dilin amaca ilişkin doğru şekilde öğretilmesi önemlidir. Bu araştırmada Türkiye Türkçesi öğrenmekte olan C1 seviyesinde Kırgız öğrencilerin konuşma becerisine yönelik performans düzeyleri incelenmiştir. Ulaşılan bulgulardan hareketle sonuçlar değerlendirilmiştir. Konuşma becerisi, hedef dilin doğru konuşulması şeklinde tanımlanabilmektedir. Bu çerçevede araştırmada elde edilen bulgular değerlendirildiğinde öğrencilerin Türkiye Türkçesini genel olarak doğru seslendirebildikleri tespit edilmiştir. Bununla birlikte bazı öğrencilerin konuşmalarında ana dillerini yansıttıkları görülmüştür. Bunun temelinde üniversite dışında Türkiye Türkçesi konuşmamaları gösterilebilir. Bu nedenle öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirebilmeleri için öğrenme ortamında konuşma becerisine daha çok önem verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Araştırmada bazı öğrencilerin ana dillerinin etkisiyle temel seviyede kazandırılan ilgi eki, çokluk eki gibi dil yapılarında hata yaptıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin ağız yapılarından dolayı en çok /h/ sesinin telaffuzuna yönelik hatalar tespit edilmiştir. Bununla beraber öğrencilerin temel düzeyde öğrendikleri hâl eklerinden belirtme hâli ekinde hata yapmadıkları gözlenmiştir. Belirtme hâli eki hedef kitlenin temel düzeyde ana dilin etkisiyle karıştırdığı dil yapısı konularından biridir. Ayrıca öğrencilerin alfabelerinde olmayan /ğ/ sesini doğru telaffuz ettikleri belirlenmiştir. Bu bilgilere ek olarak öğrencilerin genel olarak vurgu ve tonlamaya dikkat ettikleri ortaya çıkmıştır.

Çalışmaya katılan bazı öğrencilerin konuşmalarında gereklilik fiilini tercih ettiği görülmüştür. Örneğin bir öğrencinin konuşmasındaki cümle şöyledir: “Ö7. Çok daha akıllı olmak için kitap okumalıyız.” Öğrencilerin A2 seviyesinde öğrenilen dil yapılarını kullanmayı seçtikleri anlaşılmaktadır. Bunun sebebi olarak ana dillerindeki dil yapısının benzer olması gösterilebilir. Öğrencilerin bağlama uygun olarak yüksek düzeyde öğrenilen dil yapılarına yer verebilmeleri için konuşma etkinliklerinin çeşitlendirilmesi dikkat edilmesi gereken hususlardan biridir.

Sonuç olarak araştırmaya katılan öğrencilerin Türkiye Türkçesi konuşma becerisi göz önüne bulundurulduğunda C1 seviyesinde konuşma becerilerinin büyük oranda iyi olduğu söylenebilir.

Araştırma sonucuyla ilgili olarak řu öneriler verilebilir:

- Öğrencilerin /h/ ve /k/ sesini daha iyi telaffuz edebilmeleri için bu seslerin yer aldığı sözcükler üzerine daha çok tekrar çalışması yapılabilir. Konuşma becerisini geliştiren görevlerden biri olan rol yapmadan yararlanılabilir.
- Öğrencilerin hata yapma korkularını en aza indirmek için onların ilgi alanlarına yönelik ve gerçek yaşamla ilişkili sorular sorarak konuşmaları sağlanabilir.
- Dil öğretiminde öğrencilerden kaynaklı sorunlar olabilir. Öğreticinin bu durumu anlayışla kabul etmesi öğretimi daha dinamik tutar.
- İnsanlar birbirleriyle bilinçaltından da iletişime geçer. Öğretici beden dilini okumayı öğrendiğinde öğrencileri daha kolay anlayabilir.

Kaynakça

- Arslan, M. ve Gürsoy, A. (2008). Rol yapma ve drama etkinlikleriyle yabancılara Türkçe öğretiminde motivasyonun sağlanması. *Ege Eğitim Dergisi*, 9(2), 109-127.
- Aslan, Y. ve Yaylı, D. (2019). *Konuşma eğitiminde temel kavramlar* (1-5). Konuşma ve Eğitimi (Edt. Gökhan Çetinkaya), Ankara: PEGEM Akademi.
- Boylu, E. ve Çangal, Ö. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Bosna-Hersekli öğrencilerin konuşma kaygılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 4(1), 349-368.
- Göçer, A. (2015). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde konuşma becerisinin kazandırılması. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(2), 21-36.
- Günaydın, Y. (2021). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde konuşma kulüpleri. *EKEV Akademi Dergisi*, 25(85), 531-544.
- Güneş, F. (2014). Konuşma öğretimi yaklaşım ve modelleri. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 1-27.
- İlgün, K. (2015). *Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde telaffuz becerisini geliştirmeye yönelik tekerleme ve ninnilerin kullanımı*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İşcan, A. ve Karagöz, B. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisi kazandırmada filmlerin kullanımı. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(4), 1265-1278.
- Keser, S. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisinin geliştirilmesinde karşılaşılan güçlükler*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.

- Kurudayıoğlu, M. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe ders kitaplarındaki konuşma etkinliklerinin konuşma türleri açısından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(3), 736-750.
- Özdemir, E. (2013). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin konuşma kaygılarının kaynakları. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özmen, C., Güven, E. ve Dürer, Z. S. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisi: sesletime yönelik bir uygulama ve etkinlik önerisi. *Turkish Studies*, 12(28), 593-634.
- Sallabaş, M.E. (2012). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin konuşma kaygılarının değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 7(3), 2199-2218.
- Tanju, B. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde A1 ve A2 düzeyleri için önerilen iletişimsel konuşma etkinlikleri. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Taşköprü, G. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe sınıflarında konuşma becerisini geliştirmeye yönelik materyal hazırlama. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Uçak, S. ve Gökçü, E. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin konuşma becerisini geliştirme stratejileri (Erbil örneği). *Journal of Turkish Language and Literature*, 1(2), 221-228.
- Yazıcı, M.H. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin sözlü iletişim stratejileri: konuşma becerisi. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemler* (11. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.